

Banku atbalsts uzņēmumiem un mājsaimniecībām

COVID-19

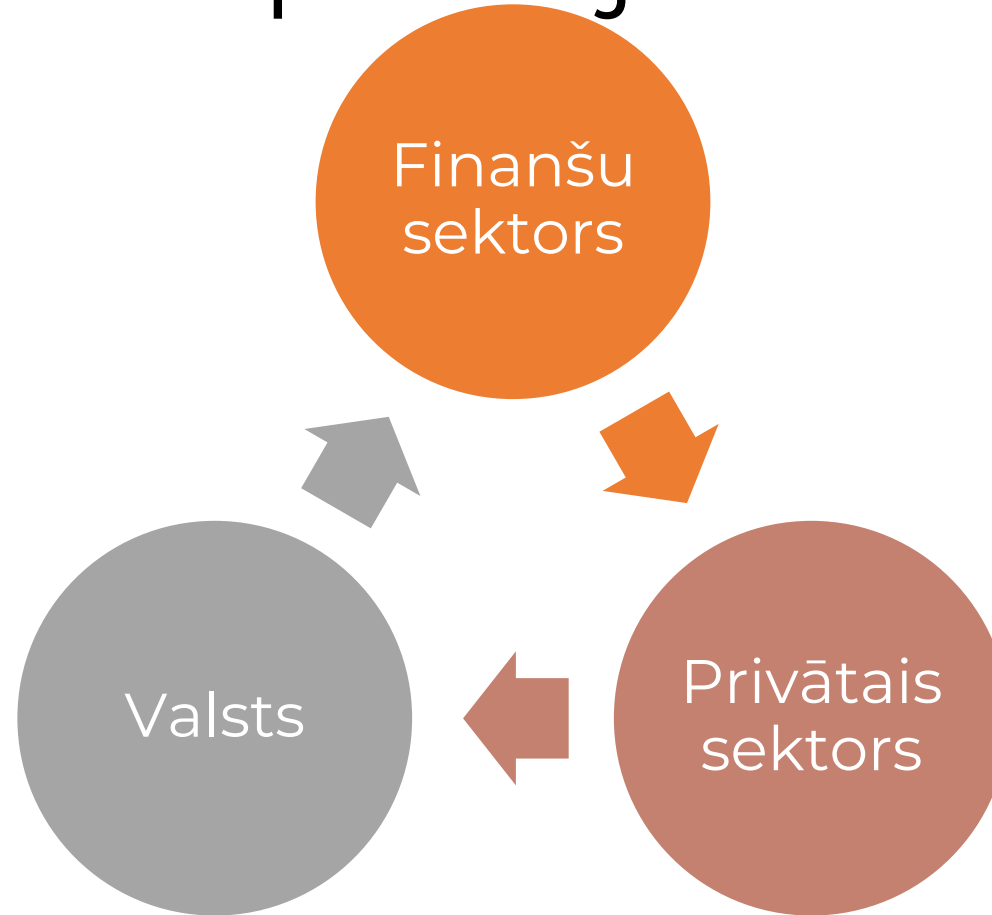
**FINANŠU
NOZARES
ASOCIĀCIJA**

Mazināt patērētājiem un uzņēmējiem COVID-19 negatīvo seku ietekmi un nodrošināt ātru un veiksmīgu atgriešanos pie normālas darbības pēc ārkārtējās situācijas beigām. Jo mazākas problēmas ar likviditāti un lēnāks bezdarba pieaugums, jo labāks atspēriens pēc krīzes.

Apburtais loks – šoreiz finanšu sektors un valsts ir labās starta pozīcijās

Latvijas ekonomikas scenāriji

Ekonomikas karte Dziļākais kritums maijā

	100	Marts 15-31	Aprīlis	Maijs
I Izmitināšana un ēdināšana	2.0	-90%	-95%	-95%
R Māksla, izklaide	2.1	-70%	-95%	-95%
S_T Citi pakalpojumi	1.0	-70%	-80%	-80%
L Operācijas ar NĪ	12.4	-10%	-55%	-60%
G Tirdzniecība	14.0	-40%	-50%	-50%
H Transports un uzglabāšana	8.2	-50%	-50%	-50%
F Būvniecība	6.8	-10%	-20%	-25%
M Komerccpakalpojumi	5.0	-15%	-25%	-25%
C Apstrādes rūpniecība	11.7	-20%	-20%	-20%
K Finances un apdrošināšana	3.2	-15%	-20%	-20%
B Ieguves rūpniecība	0.5	-15%	-15%	-15%
P Izglītība	4.8	-15%	-15%	-15%
A Lauksaimniecība	4.3	5%	-10%	-10%
J IKT	5.8	-10%	-10%	-10%
N Administratīvie un apkalp. dienesti	3.3	-10%	-10%	-10%
D Elektroenerģija, gāzes apgāde	2.2	-5%	-5%	-5%
E Ūdens apgāde	0.9	-5%	-5%	-5%
O Valsts pārvalde	7.8	0%	0%	0%
Q Veselības aprūpe	4.0	10%	10%	10%

Latvijas ekonomikas Bāzes scenārijs

	2019	2020	2021
IKP, %	2.2	-7%	5.0
Bezdarbs, %	6.3	9.0	7.5
Algas, %	7.2	2.0	3.0

Latvijas ekonomikas Negatīvais scenārijs

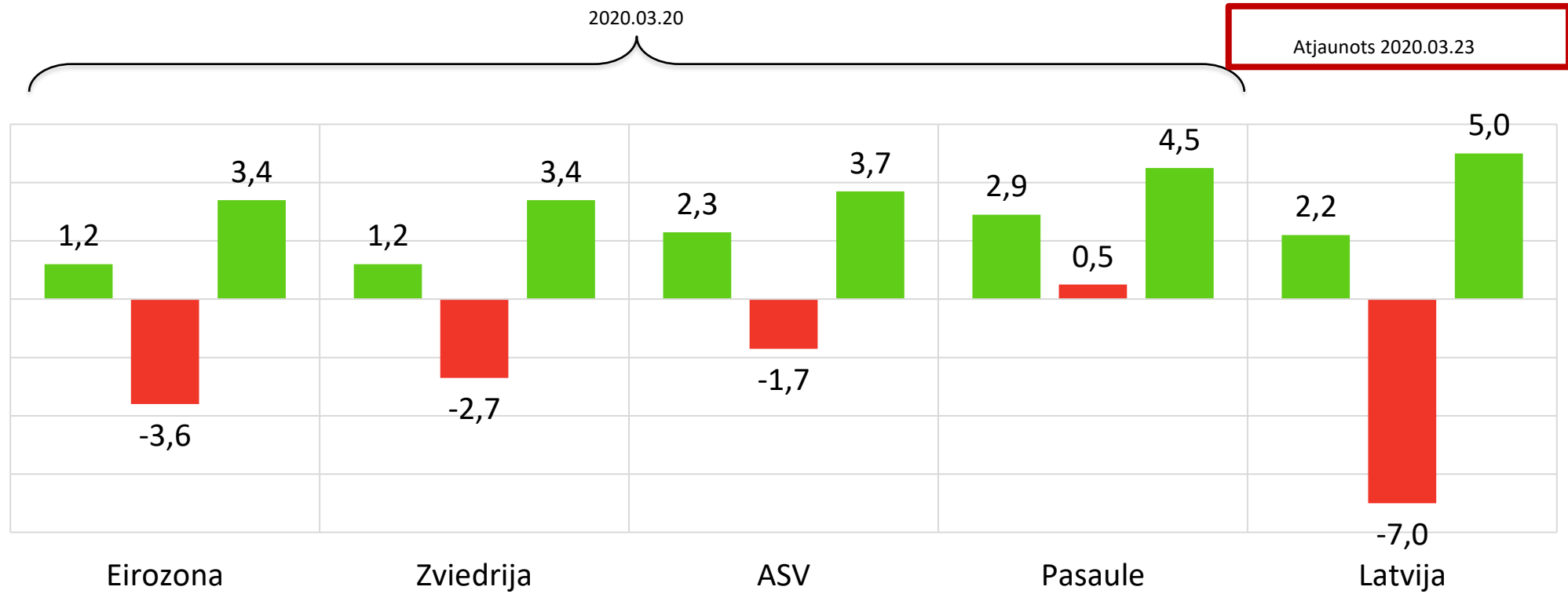
	2019	2020	2021
IKP, %	2.2	-15.0	3.5
Bezdarbs, %	6.3	15.5	9.5
Algas, %	7.2	-0.9	2.2

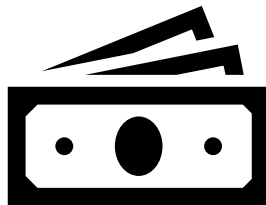
Ekonomikas lejupslīde ir neizbēgama

Prognozes mainīgas un atšķirīgas

Dati:
Macrobond,
SEB banka

IKP izmaiņas, %

- Centrālās bankas samazina procentu likmes
- Visas ES valdības paziņojušas par fiskālās stimulēšanas plāniem, ieskaitot sociālos tēriņus, garantijas uzņēmumiem, līdzdalību uzņēmumos utt.
- Fiskālā stimula ES lielums svārstās no 5% līdz 10% no IKP
- Valdības atbalsts – primāri kapitāla, zināšanu ietilpīgiem uzņēmumiem, rūpniecībai, eksportam. Visiem nepietiks

- Izprotam radušās grūtības un paliekam uzticīgi atbildīgas kreditēšanas principiem
- Esam solidāri. Uz sadarbību vērsti
- Sabalansējam klientu - aizņēmēju un noguldītāju – intereses

Atbalsts mājsaimniecībām

- Hipotekāro kredītu **kredītbrīvdienas** (kredīta pamatsummas maksājuma atlikšana, jāmaksā tikai procenti) no 3 līdz 12 mēnešiem (atkarībā no bankas)
- **Nav jāmaksā komisija** par kredīta līguma pārskatīšanu
- Ar kredīta brīvdienu piešķiršanu, standarta gadījumā netiek grozīti citi kredīta nosacījumi
- Kredītbrīvdienas var tikt piešķirtas arī patēriņa kredītam

Atbalsts uzņēmējiem - veidi

Ar Altum atbalstu
(izdevīgāki
nosacījumi,
atbalsts augstāka
riskā gadījumos
par mazāku cenu)

Bez Altum atbalsta
(atbalsts klientiem
esošajā sadarbības
ietvarā un ja
nekvalificējas
īpašajiem valsts
atbalsta kritērijiem)

Banku pasākumi bez valsts atbalsta

- Bankas bez valsts palīdzības atbalsta uzņēmumus ar labu likviditāti. Iepērk jaunus krājumus, iekārtas. Izveido papildu likviditātes buferi.
- Bankas atbalsta arī tos, kuri:
 - jau ir restrukturizācijas procesā, pārskatot restrukturizācijas pasākumus
 - citus, kas neklasificējas valsts atbalstam (piemēram, nekustamā īpašuma attīstītāji nomas maksu samazināšanas dēļ), atliekot pamatsummas maksājumus

- Bankas norobežo tos, kas prasa Covid-19 ietekmes dēļ, no tiem, kuri prasa tādēļ, ka var paprasīt
- Jābūt plānam, kā uzņēmums nodrošinās līdzatbildību un perspektīvo attīstības atjaunošanu

Atbalsts uzņēmējiem – garantiju veidi

- Pieejamas gan MVU, gan lieliem uzņēmumiem
- Garantijas tiek piešķirtas gan individuālu, gan portfelģarantiju veidā
- Atšķirībā no individuālajām kredītu garantijām portfelģarantiju gadījumā banka kreditēšanas darījumam, kas atbilst programmas nosacījumiem, pati piešķir valsts garantiju (uzņēmējam nav papildu jāvēršas Altum)

Kredītbrīvdienu garantijas

- Pamatsummas maksājuma atlikšana uz laiku līdz diviem gadiem
- Garantija sedz līdz 50% no finanšu pakalpojuma summas
- Termiņš līdz 6 gadiem finanšu līzīngā un investīciju aizdevumu finanšu pakalpojumiem, līdz 3 gadiem – apgrozāmo līdzekļu finanšu pakalpojumiem
- maksimālā garantijas summa nepārsniedz 5 MEUR

Aizdevums apgrozāmajiem līdzekļiem

- Altum aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem uzņēmējiem, kuriem būtiski samazinājies darbības apjoms
- Aizdevuma lielums - līdz 1 milj. EUR
- Termiņš: 1 - 3 gadi
- Samazinātas nodrošinājuma prasības
- Samazināta % likme
- Pirms pieteikties veicamas pārrunas ar banku

Secinājumi no pirmajiem pieteikumiem

Caurspīdīgos kritērijos balstīta pieeja valsts atbalsta saņemšanai

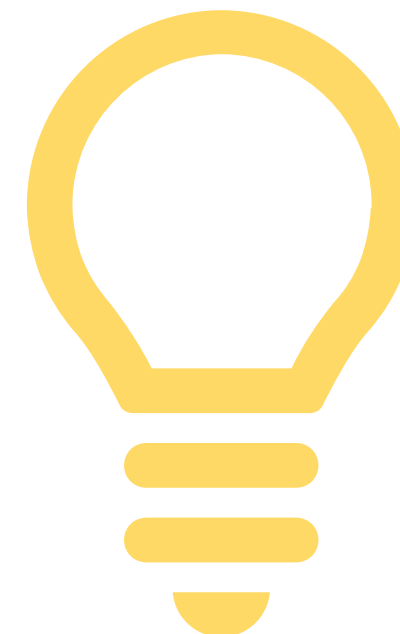
Kritēriji liecina par uzņēmuma dzīvotspēju uz 2019. gada beigām

Atteikumi – liels esošs saistību slogs vai nav pašiem pat minimālas rezerves

Svarīgi atbalstīt tos biznesus, kuru atjaunošanai ir augstas barjeras

Valsts atbalsts neattiecas uz finanšu iestādēm

Ja valsts atbalsts nepienākas, bankas var rast risinājumus, tostarp, ar papildu nodrošinājumu

Citi pasākumi –
maksimāli izmantot
attālinātos,
bezskaidras naudas
un bezkontakta
pakalpojumus

- Vairākas bankas piedāvā veikt maksājumus, klientam zvanot uz banku, it īpaši, rūpējoties par senioriem
- Bankas palielina bezkontakta maksājumu limitu kartēm līdz 50 eiro
- Filiāles turpina darbu atkarībā no iespējām un apstākļiem, nosakot papildu ierobežojumus, kas nepieciešami klientu un bankas darbinieku drošības un veselības saglabāšanai

Banku atbalsts uzņēmumiem un mājsaimniecībām

COVID-19

<https://www.financelatvia.eu/covid-19/>

**FINANŠU
NOZARES
ASOCIĀCIJA**

